

Департамент освіти і науки облдержадміністрації
Комунальний заклад «Кіровоградський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
імені Василя Сухомлинського»

II етап Всеукраїнської олімпіади з української мови та літератури

2013/2014 н.р.

7 клас

Українська мова

1. Напишіть твір на одну з тем:

«Рідні краєвиди»

«Мій обов'язок перед природою».

12 балів

2. Розставте розділові знаки, зробіть синтаксичний розбір речення, надпишіть над кожним словом, якою частиною мови воно є. Виконайте морфемний аналіз підкресленого слова.

Тепле ніжне літо волошками повите посріблене дощами живе в очах у мами.

5 балів

3. Поставте подані іменники в родовому відмінку однини:

Атом, вид, синтаксис, ячмінь, абзац, баскетбол, землетрус, ремонт.

4 бали

4. Уставте пропущені літери в займенниках.

Ц..м зернятком, з ус..х ніг, ус..м артистам, ні за як.. гроші, абияк..м автобусом, з ус..ма односельцями, за стільк.. днів, ч..їсь оповіді, як..мсь дивом, у так..х епізодах, з ц..ми людьми, так.. юнаки, у наш..й державі, ц..єї осені, ус..м артистам, серед ц..х людей.

8 балів

5. Відредагуйте словосполучення, запишіть правильно та складіть з ними 2 речення.

Багатократний переможець, біжучий рік, вийти зі скрутного становища, в остаточному рахунку, знімати квартиру, приносити вибачення, у самий найближчий час, накладна плата, виключати світло, доказувати теорему.

7 балів

Українська література

1. Доведіть або спростуйте думку Степана Олійника, що «... всі ледачі ждуть легенької удачі...».

12 балів

2. Які художні засоби наявні в поданих цитатах?

1. «Струшується сад, як парасолька».
2. «Осінь листя золотить».
3. «Є у вас поети?»
4. «... Сонце стояло... у вікні».
5. «Був сірий день. І сірий був сусід».

5 балів

Всього 53 бали

Департамент освіти і науки облдержадміністрації
Комунальний заклад «Кіровоградський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
імені Василя Сухомлинського»

II етап Всеукраїнської олімпіади з української мови та літератури

2013/2014 н.р.

8 клас

Українська мова

1. Напишіть твір-роздум на одну з тем:

«Хто для мене є взірцем?»

«Земля не вибачає байдужості».

12 балів

2. Розставте розділові знаки, зробіть синтаксичний розбір речення, надпишіть над кожним словом, якою частиною мови воно є. Виконайте морфологічний аналіз підкресленого слова.

Зрідка спросоння заскрипить журавель або гупне біля якогось похиленого тину росяне яблуко проллється шипучим соком на траву.

8 балів

3. Поставте подані іменники в кличному відмінку однини.

Душа, круча, воля, матуся, сім'я, дружина, Любов Анатоліївна, Ілля Іванович, Ігор Михайлович, Нінель Степанівна, Наталія Олексіївна, Лука Романович.

6 балів

4. Поставте іменники в родовому та орудному відмінках, які особливості спостерігаються при відмінюванні множинних іменників.

Лубни, Піренеї, ночви, нетрі, вибори, шахи, Афіни, Чернівці, джинси, витребеньки, Ромни, гордоці.

7 балів

5. Утворіть ступені порівняння, з'ясуйте, від яких прикметників не можна утворити їх і чому.

Голий, гіркий, багатий, голубий, цеглистий, русявий, далекий, привітний, ніжний, мудрий, сліпий, бурштиновий, пречистий, довжелезний, химерний.

8 балів

Українська література

1. Напишіть твір-роздум за творами Марусі Чурай «Добра слава про обдаровану людину живе у віках».

12 балів

2. На основі особливостей художнього стилю уривка заповніть «паспорт» твору:

1. Автор. 2. Назва. 3. Жанр. 4. Літературний рід. 5. Тема. 6. Головна ідея. 7. Головні герої.

Ми сідали на лавку під вишнею, а перед нами, за гомінким асфальтом, який пролягав трасою через село, за людськими городами, у густих лозах і в глибоких берегах текла Вілія. Скипаючи, вона з бурхливим клекотом вихоплювалася з-під шлюзу. За високою греблею розлилось озеро, затопивши широку долину. Ні гомону. Ні хвилі - суцільне синє плесо. Біля цього берега, на мілководді, росли очерети, а за озером відразу починався ліс. Червоний сосняк вкриває гору, знімаючись у небо. Він не заступив неба, бо було високе. На широкоспадистій, похилій горі, на її білому камені, де не могли вчепитися ні трава, ні кущ, там і сям стриміли поодинокі карячкуваті сосонки, а за ними, з даліни, виднілися руїни замку і білостінний собор – в Острозі.

7 балів

Всього 60 балів

Департамент освіти і науки облдержадміністрації
Комунальний заклад «Кіровоградський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
імені Василя Сухомлинського»

II етап Всеукраїнської олімпіади з української мови та літератури

2013/2014 н.р.

9 клас

Українська мова

1. Уявіть себе кореспондентом шкільної газети, делегованим від вашого регіону на Всеукраїнську конференцію з охорони довкілля. Напишіть до шкільної стінгазети статтю дискусійного характеру, епіграфом до якої слугуватиме один з афоризмів:

«Щоб панувати над природою, необхідно підкорятися їй» (Ф.Бекон).

«Природа – не храм, а майстерня, і людина в ній – працівник» (І.Тургенєв).

Доберіть заголовок до статті.

12 балів

2. Запишіть речення, поставте розділові знаки, зробіть синтаксичний розбір, надпишіть над кожним словом, якою частиною мови воно є. Виконайте словотворчий аналіз підкресленого слова.

Жайворонки першими привітали сонце і почали натягувати між небом і землею свою срібну основу і під їхній спів кульбаба розкривала свої вологі золотисті повіки.

6 балів

3. Провідмініайте подані числівники. Визначте їх розряд за значенням і морфологічним складом.

1958, сорок, 2340, десятеро, 1253, одна п'ята, сто.

7 балів

4. Утворіть прикметники від географічних назв.

Прилуки, Новосілки-на-Дніпрі, Кременчук, Великі Луки, Гуляйполе, Калуш, Біла Церква, П'ятихатки, Березань, Бахмач, Золотоноша, Сиваш, Кагарлик, Кам'яна Криниця, Стара Осока, Нова Прага.

8 балів

5. Запишіть прислівники відповідно до норм правопису.

До/тла, з/боку/на/бік, у/сто/крат, без/пуття, без/угаву, на/споді, до/крихти, хоч/не/хоч, на/показ, на/виліт, с/під/лоба, у/брід, що/вечора, по/іншому.

7 балів

Українська література

1. Напишіть твір на одну з тем:

«Стежками Тараса Шевчека»

«Мій ідеал людини XXI століття».

12 балів

2. На основі особливостей художнього стилю поданого уривка визначте, з якого твору його взято. Заповніть «паспорт» твору:

1. Автор. 2. Назва 3. Жанр. 4. Літературний рід. 5. Тема. 6. Головна ідея. 7. Головні герої.

Ноги під нею задрижали. Але свідомість мала ясну. Він був прекрасно одягнений, - стрункий і веселий. Мав чорні, як терен, блискучі, трохи зачервонілі очі, сильне чоло, матово-бліде обличчя лагідного виразу, тонкий, орлиний ніс, вузькі уста й завзяття біля них. Спокій і розум блистіли з карих очей його. На дорогій темній котарі біля дверей одаліски виразно відбивала висока постать його.

7 балів

Всього 60 балів

Департамент освіти і науки облдержадміністрації
Комунальний заклад «Кіровоградський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
імені Василя Сухомлинського»

II етап Всеукраїнської олімпіади з української мови та літератури

2013/2014 н.р.

10 клас

Українська мова

1. Напишіть твір: «Якби я був режисером, про що б зняв фільм?»

12 балів

2. Доберіть українські відповідники до слів іншомовного походження.

Генерація, асиміляція, автентичний, сакральний, раритетний, ідентичний, адаптація, альтернатива.

4 бали

3. Відредагуйте речення.

Це лікарство потрібно приймати кожного дня по ложці на пустий желудок на протязі місяця. Ми заказали суп з лапшою та блинчики з творогом. Хватить уже говорити, давайте працювати. Перелиставши пару сторінок журналу, я зустрівся з дуже цікавим оповіданням. Я буду приймати участь у конкурсі юних танцюристів. В остаточному рахунку команди школи зіграли в нічию.

6 балів

4. Складіть за схемою речення так, щоб коли функціонувало в ролі сполучника, як і що – у ролі сполучних слів.

(Коли...), [...(що...),..., (що...),...], (як...).

Виконайте повний синтаксичний розбір (підкресліть члени речення, надпишіть над кожним словом частину мови, дайте загальну характеристику всій конструкції й компонентам як простим реченням).

8 балів

5. Запишіть у формі родового, давального й орудного відмінків числівники.

Семеро, обидва, 2/2, багато, шостий, кільканадцять.

6 балів

Українська література

1. Напишіть п'єсу-мініатюру за поданим початком.

Під крилом Музи

П'єса

Дійові особи: молодий Поет, Муза.

Відкривається завіса.

На блакитній долоні Всесвіту тільки їх двоє: Муза і молодий Поет. Вона, неспокійна таємнича Муза, приходиться в солодких снах в образі тендітного дівочого створіння, зитканого із небесних волокон, одягненого у шматочок розтріпаної хмаринки.

Муза (стишеним голосом): Постав крапки... й почни писати... З тобою Муза вже твоя... .

12 балів

2. На основі особливостей художнього стилю поданого уривка визначте, з якого твору його взято. Заповніть «паспорт» твору:

1. Автор .2. Назва. 3. Жанр. 4. Літературний рід. 5. Тема. 6. Головна ідея. 7. Історія написання. 8. Головні герої. 9. Композиція. 10. Експозиція.

Видряпавшись нарешті на гору, похитуючись і важко дихаючи, стежкою йшла двонога істота. Обірвана. Худа, як кістяк. Волосаті груди їй ходили ходором над сухими ребрами, що вилазили з лахміття. Дійшовши до поваленої кедрини, гість важко опустився на неї, обперся спиною об корінь, закинув голову і заплющив очі. Помалу обтер рукою піт. Він зовсім молодий і зовсім-зовсім збезсиллий.

10 балів

Всього 58 балів

Департамент освіти і науки облдержадміністрації
Комунальний заклад «Кіровоградський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
імені Василя Сухомлинського»

II етап Всеукраїнської олімпіади з української мови та літератури

2013/2014 н.р.

11 клас

Українська мова

1. Поміркуйте над словами Г.Сковороди: «Не можна щось побудувати словом, якщо теж саме руйнувати ділом». Свої роздуми викладіть у формі листа або замітки.

12 балів

2. Запишіть речення, поставте розділові знаки. Виконайте повний синтаксичний розбір (підкресліть члени речення, надпишіть над кожним словом частину мови, дайте загальну характеристику всій конструкції й компонентам як простим реченням). Виконайте комплексний аналіз (фонетичний, морфемний, морфологічний, словотворчий розбори) виділеного слова

Погожий вітер ще не погасив самородків золота розкиданих над обрієм а вже небо розлилось як повінь залило сизо-зеленою водою луки і хмари гаснучи пливли тим обрієм як острови лісом.

8 балів

3. Відредагуйте речення.

По наших вулицям їздять дуже багато машин, і не можна переходити дорогу перед рухаючимся транспортом. Саме по собі не зрозуміло, що іменно книга становила для мене саме найбільший інтерес. Це зауваження не торкається всіх пропускаючи роботу по хворобі. Згідно рішення міської ради були прийняті міри по врятуванню пам'ятників архітектури. В півп'ятого хлопці відправились на рибалку.

5 балів

4. Запишіть числівники словами, узгодивши з іменниками.

456 грн., 53/1га, 986 т, 25,3квт, ½ діжка, 1,5хв, 0,4т, 4(острів), 5(дно), 11(лютий), 93(асистент), 59/65ц.

6 балів

6. Розкрийте дужки, написавши слова разом, окремо або через дефіс. Поясніть правопис.

Мінерало(метало)кераміка, (хлібо)постачання, (само)критика, (пів)сферичний, (напів)розчинний, (пів)десертної ложки, (плакун)трава, (контр)революція, (зелен)сад, (сі)бемоль, (різко)окреслений, (генерал)лейтенантський.

6 балів

Українська література

1. Напишіть твір на одну з тем:

«Любов, не прихистку прошу – свободи сильної й страшної...» (О.Забужко).

«Це хтось диктує з-понад світу непередбачені слова» (Л.Костенко).

Філософія творчості українських поетів ХХ століття.

12 балів

2. Проаналізуйте поезію за планом:

- 1) жанр;**
- 2) настрій;**
- 3) основна думка;**
- 4) поетичні образи;**
- 5) особливості поетичного стилю;**
- 6) версифікація;**
- 7) художні засоби виразності (тропи, поетичні та стилістичні фігури);**
- 8) особливості римування.**

Осінній день березами почавсь.

Різьбить печаль свої дереворити¹

Я думаю про тебе весь мій час.

Але про це не треба говорити.

    Ти прийдеш знов. Ми будемо на «ви».

    Чи ж неповторне можна повторити?

    В моїх очах свій сум перепливи.

    Але про це не треба говорити.

Хай буде так, як я про це велю.

Свій будень серця будемо творити.

Я Вас люблю, о як я Вас люблю!

Але про це не треба говорити.

¹Дереворит – техніка гравюри на дошці з дерева, розрізаного впоперек шарів.

8 балів

Всього 57 балів